

ENTREVISTA A

Balter Gallart

Dissenyador de producció cinematogràfica i director artístic

El granollerí Balter Gallart (1959) ha estat un dels triomfadors de la cerimònia dels Goya d'enguany. Ha rebut el premi a la millor direcció artística per *Las leyes de la frontera*, que ha obtingut un total de cinc guardons i s'ha convertit així en la segona pel·lícula més premiada dels actuals Goya. Dirigida pel mallorquí Daniel Monzón, és una adaptació de la novel·la homònima de Javier Cercas i ens transporta a la Girona *quinqui* de 1978, en plena Transició. Gallart té una àmplia trajectòria en el món del cinema com a productor cinematogràfic i com a director artístic. Anteriorment havia estat nominat als Goya per *Superlópez*, *Los girasoles ciegos* i *En brazos de la mujer madura*. I va obtenir un premi Gaudí el 2014 per *Los últimos días* i el 2016 per *Anacleto: agente secreto*. *Las leyes de la frontera* compta amb 13 nominacions als Premis Gaudí que se celebraran aquest mes de març, una d'elles a millor direcció artística.

© GERMAN CABALLERO. Cortesia de l'Acadèmia de Cine

Enhorabona pel Goya! Expliques que quan vas llegir el guió no vas tenir cap dubte, te'n vas enamorar...

Las leyes de la frontera és una història que, d'entrada, sedueix i que té tots els elements per fer-ne una pel·li molt interessant: acció, relacions, creixement personal dels protagonistes... I tot això ambientat en una època molt pròxima per a mi i molt interessant històricament, la Transició espanyola. Per altra banda, té uns referents cinematogràfics molt presents i molt importants del nostre cinema, gairebé un estil, el cinema *quinqui*, de Saura, Eloy de la Iglesia...

Tot i que nosaltres hem fet una versió estilitzada d'aquest cinema, traient-li la part diríem *documentalista* i salvant la part més d'heroï romàntic.

Per tots aquests motius, i perquè el Daniel Monzón és un director al qual ja tenia com un dels més interessants amb qui treballar, ha estat una experiència altament gratificant. Amb en Daniel ens vam entendre molt bé des del primer moment i em va deixar treballar amb molta llibertat. Ell sap molt bé el que vol però accepta tots els suggeriments que creu que poden millorar la pel·lícula. Això no sempre és així i quan passa et sents molt més responsable del resultat final.

Què ha suposat per tu treballar en aquesta pel·lícula i recrear la Girona dels anys 70?

Girona, per mi, és una ciutat molt pròxima, sempre m'ha agradat molt. I precisament per això era conscient que trobar la Girona del 78, a la ciutat actual, seria molt difícil. Vaig estirar la memòria tant com

Balter Gallart va rebre el premi a la millor direcció artística per *Las leyes de la frontera*, durant la cerimònia de la 36a edició dels Premis Goya que es va celebrar el passat 12 de febrer al Palau de les Arts de València

vaig poder i després vaig tirar dels arxius fotogràfics, tant de l'Ajuntament com de la Diputació. També vaig passejar molt per la ciutat buscant racons aprofitables, per acabar de confirmar que d'aquella Girona en quedava ben poc. Tot i així, vam rodar-hi tot el que era més característic, ajudats amb l'ambientació, construcció i també amb la postproducció digital, per ubicar bé l'entorn. I després vam afegir altres localitzacions complementàries que tothom pogués identificar com la Girona de 1978; va ser un autèntic *tour* per Catalunya en localitzacions com Manresa, Montblanc, Creixell, Mataró, Sitges, Vilafranca...

“La meua feina té bastant a veure amb la d'un arquitecte, amb la diferència que és físicament efímera i només perdura en la ficció de la pel·lícula acabada”

Com s'aconsegueix recrear una ciutat de fa cinquanta anys? Explica'ns amb detall la teua feina...

Treballa de gran a petit. És a dir, cuido molt tots els elements més vistosos, com l'arquitectura, els vehicles, el vestuari, la perruqueria, el grafisme, l'ambientació, fins arribar als detalls... I molta, molta feina i un equip professional molt capacitat.

Quan dono classes, explico que el director d'art és el responsable de tot el que hi ha davant de la càmera excepte els actors i la llum. La meua feina consisteix a buscar les localitzacions, dissenyar els decorats a construir, decidir l'ambientació... És imaginar, inventar i, a partir de la documentació, reflexió i disseny, desenvolupar el projecte que després un equip de professionals, que van des de coordinadors, decoradors, grafistes, dibuixants, atrezzoistes, fusters, pintors... fan realitat. Té bastant a veure amb la feina d'un arquitecte, amb